Od Redakcji

W roku 2015 obchodziliśmy pięćsetlecie narodzin św. Teresy od Jezusa, doktora Kościoła i reformatorki Karmelu. Owocem tego jubileuszu były artykuły poświęcone doktrynie i życiu Świętej, które mogliśmy zaprezentować na łamach numeru IX „Itinera Spiritualia”. Obecnie mija kolejna okrągła i ważna dla terecjańskiego Karmelu rocznica. 28 listopada 1568 roku w niewielkiej kastylskiej miejscowości o nazwie Duruelo św. Jan od Krzyża i dwaj inni karmelici rozpoczęli życie według Reguły pierwotnej. Dało to początek odnowionej męskiej gałęzi Zakonu Karmelitów Bosych, która wydała licznych świętych i błogosławionych. W bieżącym roku mija zatem 450 lat od tej przełomowej decyzji, podjętej przez karmelitów z inspiracji św. Matki Teresy od Jezusa. Z tej okazji publikujemy artykuł o. Ciro Garcii Fernandez, wieloletniego badacza i znawcy duchowości Karmelu reformowanego, który odwołując się do życia i twórczości szeregu sztandarowych świętych i błogosławionych, ukazuje charyzmat Karmelu terecjańskiego na podstawie ich duchowych dróg – *itinera spiritualia*. W ten sposób autor doskonale wpisał się w profil naszego czasopisma, które zgodnie ze swoim tytułem stawia sobie za cel prezentację teologii duchowości wyrażonej w życiu konkretnych osób.

W tym też kluczu należy odczytywać dwa artykuły poświęcone życiu św. Rafała Kalinowskiego. O. Jerzy W. Gogoła na podstawie listów do rodziny ukazuje nieznaną rys jego duchowego profilu. Listy te przeczą obiegowej opinii o Świętym jako człowieku surowym i zamkniętym w sobie, gdyż jawi się w nich jako osoba pełna ciepła, serdeczności i z troskaniem o potrzeby innych. Artykuł Eugeniusza Wilkowskiego stanowi zaś interesującą próbę nowego spojrzenia na tzw. kryzys wiary Rafała Kalinowskiego, przypadający według biografów na czas jego studiów w Petersburgu.

O. Krzysztof Pawłowski prezentuje natomiast sposoby interpretacji tajemniczej choroby, która dotknęła św. Teresę z Lisieux w wieku dziesięciu lat. Stara się ukazać jak najszersze spektrum możliwych przyczyn tej przypadłości, tak w wymiarze naturalnym (medycznym), jak i nadprzyrodzonym (teologicznym). Analiza ta jest próbą ujęcia różnych stanowisk i opinii z zakresu medycyny i teologii.

W niniejszym tomie publikujemy trzecią, ostatnią część interdyscyplinarnego, filozoficzno-teologicznego studium porównawczego autorstwa o. Alberta S. Wachy na temat przyjaźni według św. Teresy od Jezusa oraz Platona i Arystotelesa. W artykule znajdziemy szereg cennych rozróżnień, pozwalających lepiej zrozumieć, czym

jest przyjaźń, jakie są jej podstawowe warunki i formy, kiedy może być iluzją. Autor formułuje także definicję przyjaźni jako cnoty, mającej oparcie w umyśle i trwałej dyspozycji, oraz porusza pasjonujący temat przyjaźni jako uczucia. Ponadto wbrew współczesnemu, czysto zmysłowemu rozumieniu erotyki w relacjach międzyludzkich, stara się ukazać prawdziwą wielkość erosu i jego rolę w otwieraniu człowieka na Boga i kształtowaniu samej przyjaźni.

W kontekście mijających 450 lat od rozpoczęcia reformy męskiej gałęzi Karmelu oraz w kontekście nowych wyzwań stojących przed jego żeńską gałęzią, aktualnością odznacza się artykuł o. Rafała A. Wilkowskiego. Stosując metodę teologiczną i prawno-dogmatyczną, ukazuje on, jak winna być rozumiana autonomia i komunია w klasztorach karmelitanek na podstawie nowych dokumentów Stolicy Apostolskiej, czyli Konstytucji apostolskiej *Vultum Dei quaerere* (2016) oraz Instrukcji wykonawczej *Cor orans* (2018). Zdaniem autora, tworzenie federacji pomiędzy klasztorami mniszek klauzurowych, polecane w Instrukcji wykonawczej *Cor orans*, należy widzieć jako zgodne z zamierzeniem reformatorskim św. Teresy od Jezusa, aby siostry we wspólnotach przez nią założonych żyły w komunii między sobą, udzielając sobie konkretnej pomocy.

Niniejszy numer „Itinera Spiritualia” zamyka artykuł o tematyce biblijnej o. Krzysztofa Bielińskiego CSsR, poświęcony „Darowi Ducha Świętego i jego implikacjom etycznym dla wspólnoty Kościoła na podstawie Dz 2, 1–41”. Autor podkreśla, że teologia pentekostalna zawarta w Łukaszowym tekście, ilustrująca formowanie Kościoła i działanie w nim Ducha Świętego, wyznacza także dziś konkretne normy etyczne.

Piotr Nyk OCD
Redaktor naczelny

Editor's Preface

In 2015, we celebrated the 500th Birthday Anniversary of St Teresa of Jesus, Doctor of the Church and Reformer of Carmel. We shared the fruit of that Jubilee Year with you, through the articles on the doctrine and life of St Teresa, in the 2016 (IX) issue of *Itinera Spiritualia*. In 2018, another round anniversary important for Carmel comes our way. On November 28, 1568, in a Castile town named Duruelo, two Carmelites together with St John of the Cross began living according to the Primitive Carmelite Rule. This event marked the birth of the reformed male branch of the Carmelite Order, i.e., the Discalced Carmelites. Over the years of its existence, it produced many saints and blessed. This year, we commemorate the 450th anniversary of that pivotal decision to which the Carmelites were inspired by St Teresa of Jesus. In the current issue of our annual, this accounts for the publication of the text by Fr Ciro García Fernandez. The author, a longstanding expert on the Reformed Carmel, sets out to present the charismatic journey of the Theresian Carmel using the life-stories and works of the key saints and blessed of the Order. This approach of introducing the Theresian Carmelite charism on the basis of spiritual paths, *itinera spiritualia*, is wonderfully in sync with the line of our periodical which, as its title suggests, aims at presenting spiritual theology by looking at its expression in the lives of individual people.

A similar idea lies at the root of the two articles about the spiritual life of St Raphael Kalinowski. Fr Jerzy W. Gogola unveils an unknown aspect of the spiritual profile of St Raphael, gleaned from the Saint's letters to his family. These letters clearly contradict the popular belief that St Raphael was an austere and reserved man; to the contrary, they reveal him as a warm, friendly and thoughtful person. The article of Eugeniusz Wilkowski, on the other hand, is an interesting attempt at taking a fresh look at the so-called "crisis of faith" in the life of St Raphael, which his biographers place at the time of his studies in Saint Petersburg.

Fr Krzysztof Pawłowski discusses various explanations of the mysterious disease which afflicted St Therese of Lisieux at the age of ten. He attempts to present a very broad spectrum of the possible causes of this illness, examining both its natural (medical) and supernatural (theological) aspects. His analysis aims at considering various approaches and opinions from the fields of medicine and theology.

This issue of *Itinera Spiritualia* introduces also the third and last part of the interdisciplinary comparative study, spanning philosophy and theology, by Fr Albert S. Wach. The text concerns friendship as understood by St Teresa of Jesus, by Plato, and by Aristotle respectively. It differentiates between many important concepts and in this way contributes to better understanding of friendship and its basic conditions and forms; moreover, it helps to discover when friendship might be an illusion. The author defines friendship as a virtue whose strength rests in the mind and in a firm decision; he also tackles the fascinating topic of friendship as a feeling. Going against the contemporary, purely sensual concept of eroticism in human relationships, the author tries to unveil the true greatness of *eros* and its role in opening man to God as well as in shaping friendship itself.

In the context of the mentioned 450th anniversary of the Reform concerning the male branch of Carmel, and the new challenges for the female branch, the article by Fr Rafał A. Wilkowski comes across as a well-timed text. Using the theological and the legal dogmatic method, the author shows the proper understanding of autonomy and communion in the case of cloistered Carmel nuns, on the basis of the new documents issued by the Holy See: the Apostolic Constitution *Vultum Dei quaerere* (2016) and the Implementing Instruction *Cor Orans* (2018). In his opinion, creating federations between the cloisters, which is recommended in the Instruction *Cor Orans*, is in line with the reformatory intentions of St Teresa of Jesus, who wanted all her nuns to live in communion, with convents providing assistance to one another in their specific needs.

This issue closes with a biblical text by Fr Krzysztof Bieliński, C.Ss.R; it deals with “The Gift of the Holy Spirit and Its Ethical Implications for the Church on the Basis of *Acts* 2:1–41.” The author emphasizes the fact that the Pentecostal theology in Luke’s text of the *Acts of the Apostles* 2:1–41, which illustrates how the Church was being formed and how the Holy Spirit worked inside her, is still valid today in determining ethical norms.

Piotr Nyk, O.C.D.
Senior Editor